

ДОДАТОК 5: КОДЕКС ПОВЕДІНКИ КОНТРАГЕНТІВ ANNEX 1: CODE OF CONDUCT FOR CONTRACTORS

1. ВИЗНАЧЕННЯ ТА СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ / DEFINITIONS AND SCOPE

Контрагент — юридична або фізична особа, з якою Організація-замовник має намір укласти договір на постачання товарів, виконання робіт або надання послуг у межах процедур закупівель. Може виступати як:

Постачальник (Supplier): придбання товарів (офісне обладнання, меблі, транспорт, будівельні матеріали).

Підрядник (Contractor): виконання робіт (ремонтні, будівельно-монтажні, відновлювальні тощо).

Надавач послуг (Service Provider): логістичні, охоронні, навчальні, консалтингові, медичні послуги.

Консультант (Consultant): залучення експертів/спеціалізованих організацій (технічний нагляд, аудит, проєктування, оцінка впливу).

2. ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ ТА СТАНДАРТИ / ETHICAL PRINCIPLES AND STANDARDS

Організація-замовник визначає етичні принципи та стандарти, яких мають дотримуватися контрагенти. Ми є правозахисною організацією, що працює задля гідного життя та рівності. Очікуємо від контрагентів соціальної відповідальності, поваги до прав людини та трудових прав, а також дбайливого ставлення до довкілля. Кодекс узгоджений із принципами **Глобального договору ООН** та **Правилами закупівель ЕСНО (2011)**.

3. ЗАГАЛЬНІ УМОВИ / GENERAL CONDITIONS

Кодекс застосовується до всіх контрагентів, які постачають товари, послуги та виконують роботи для діяльності й проєктів. Він визначає очікування щодо дотримання чинного законодавства та ведення діяльності відповідально, етично і добросовісно. Це включає належну перевірку (due diligence) для мінімізації негативного впливу на права людини, трудові права, довкілля та принципи антикорупції.

Наведені стандарти є **мінімальними**. Обов'язковим є дотримання міжнародних і національних законів; у разі колізії застосовується **вищий стандарт**.

Контрагент зобов'язаний забезпечити дотримання вимог цього Кодексу **своїми підрядниками і субпідрядниками**.

Ми визнаємо, що впровадження етичних стандартів — безперервний процес, і відкриті до діалогу та співпраці.

Неготовність до співпраці або **серйозні порушення** Кодексу тягнуть **відхилення пропозиції** або **розірвання договору**.

4. ПРАВА ЛЮДИНИ ТА ТРУДОВІ ПРАВА / HUMAN AND LABOUR RIGHTS

Контрагенти мають захищати й просувати права людини та трудові права, а також оперативно реагувати на порушення. Мінімальні вимоги:

Повага до прав людини і праці: Міжнародний білль про права людини, Декларація МОП про основні принципи та права у світі праці, Керівні принципи ООН з питань бізнесу та прав людини.

Заборона дитячої праці: відповідно до Конвенції ООН про права дитини та конвенцій МОП **C138** і **C182**; діти до 18 років не виконують робіт, що шкодять здоров'ю/розвитку/освіті; заборона регулярної праці для осіб до 15 років (14 — у деяких країнах, що розвиваються); «легка праця» можлива лише з 13 (12) років без шкоди освіті та здоров'ю.

Добровільність зайнятості: заборона примусової/підневільної праці (МОП **C29**, **C105**).

Свобода об'єднань і колективні переговори: визнання прав профспілок і колективних договорів (МОП **C87**, **C98**, **C154**).

Гідна оплата праці: не нижче національного мінімуму або стандартів МОП (**C131**), із забезпеченням **living wage** (харчування, житло, одяг, охорона здоров'я, освіта, дискреційний дохід).

Недискримінація: заборона дискримінації у наймі, оплаті, звільненні, пенсії, доступі до авчання/просування за будь-якою ознакою (МОП С100, С111, Конвенція ООН про ліквідацію дискримінації щодо жінок).

Заборона жорстокого/нелюдського поводження: виключення фізичного чи сексуального насильства, залякувань та зловживань (МОП С105).

Безпечні та гігієнічні умови праці: запобігання нещасним випадкам і шкоді здоров'ю (МОП С155, С168).

Робочий час: відповідність закону; не більше **40 год/тиждень**, щонайменше **1 вихідний/тиждень**; понаднормові — добровільні та оплачувані (МОП С1, С14, С30, С106).

Офіційні трудові відносини: письмові договори, гарантії відпусток/пільг/захисту зайнятості, особливо для вразливих груп (МОП С143, С183, С132).

---

5. МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО / INTERNATIONAL HUMANITARIAN LAW

Контрагенти, пов'язані зі збройними конфліктами або діяльністю в зонах конфлікту, мають поважати права цивільних осіб згідно з Женевськими конвенціями I–IV та Додатковими протоколами, дотримуватись підходу «не нашкодь» і утримуватись від дій, що прямо чи опосередковано ініціюють, підтримують чи загострюють конфлікти.

---

6. НЕУЧАСТЬ У ЗБРОЙНІЙ ТА ЗЛОЧИННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ / NON-INVOLVEMENT IN WEAPON AND CRIMINAL ACTIVITIES

Організація-замовник підтримує **Оттавську конвенцію** та **Конвенцію про касетні боєприпаси**. Заборонено розроблення, продаж, виробництво чи транспортування протипіхотних мін, касетних боєприпасів та їх компонентів, а також будь-якої зброї, що сприяє порушенням МГП.

Будь-яка участь у незаконній/злочинній діяльності, асоціація чи підтримка терористичної діяльності — **заборонені**.

---

7. ЗАХИСТ ДОВКІЛЛЯ / PROTECTION OF THE ENVIRONMENT

Очікуємо екологічно відповідальної діяльності: дотримання національного/міжнародного природоохоронного законодавства та **Декларації Ріо**; заборона незаконної вирубки; належне управління відходами, перероблення, збереження ресурсів, енергоефективність.

---

8. ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ / ANTI-CORRUPTION

Корупція — зловживання довіреними повноваженнями для приватної вигоди (хабарництво, шахрайство, розкрадання, вимагання). Контрагенти повинні дотримуватися високих стандартів доброчесності, прозорості та підзвітності, застосовувати справедливі бізнес-практики, впроваджувати заходи запобігання/боротьби з корупцією та дотримуватися міжнародних і національних норм.

---

9. ПОВІДОМЛЕННЯ ТА СКАРГИ / REPORTING AND COMPLAINTS

Контрагентам і їхнім працівникам, які стикаються з корупційними практиками, порушеннями прав людини/праці або іншими порушеннями цього Кодексу, **рекомендовано подати скаргу** до Організації-замовника встановленим порядком. Гарантується конфіденційність і неупереджений розгляд.